

Kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo

Oslo 25. juni 2015

HØRING – FORSLAG OM ENDRINGER I HELLIGDAGSLOVEN FOR Å TILLATE SØNDAGSÅPNE BUTIKKER

Bedriftsforbundet er en næringspolitisk interesseorganisasjon for små og mellomstore bedrifter. Vi jobber for at det skal bli enklere å drive bedrift og har cirka 4000 medlemmer i alle bransjer. Det store flertallet av bedriftene i landet tilhører kategorien små eller mellomstore. 99 prosent av virksomheter som har ansatte i 2015 har mellom 1 og 100 ansatte, 87 prosent har under 20 ansatte og 74 prosent har mellom 1 og 9 ansatte.

Generelt om forslaget

Bedriftsforbundet støtter ikke departementets forslag om å gjøre endringer i helligdagsloven for å tillate søndagsåpne butikker. Forslaget vil medføre økte kostnader for butikker innen varehandel og rammer spesielt de mindre bedriftene som ikke er tilknyttet større kjeder. Bedriftsforbundet er tilhenger av at markedet styres av tilbud og etterspørsel, men i noen tilfeller mener vi at reguleringer er helt nødvendig for å beskytte ulike aktører.

Bedriftsforbundet støtter ikke forslaget om å gi kommunene avgjørende beslutningsmyndighet for å bestemme om man skal ha søndagsåpent eller ikke. Vi frykter at dette vil få uheldig konsekvenser for næringslivet, innbyggere i kommunen og tapte skatteinntekter for kommuner som beslutter å ikke ha søndagsåpent.

Konklusjon

Primært støtter vi ikke forslaget om å tillate endringer i helligdagsloven for å tillate søndagsåpne butikker. Dersom regjeringen får flertall for sitt forslag om søndagsåpne butikker, mener vi subsidiært at dette må gjelde for alle kommuner.

Reell valgfrihet?

I høringsnotatet skriver departementet følgende: «**forslaget om deregulering på vanlige søndager vil føre til at butikkene i prinsippet selv kan ta stilling til når de vil holde åpent.**». Selv om det i prinsippet blir valgfrihet er det forskjell på liv og lære. Bedrifter som er tilknyttet kjøpesentre får ikke denne valgfriheten ettersom deres åpningstider er regulert av leiekontrakten med senteret, noe som er private forhold og ikke reguleres av det offentlige. Dersom det står i leiekontrakten at man skal ha åpent under senterets åpningstider kan man ikke bestemme sin egen åpningstid. Butikker som ikke er tilknyttet ulike kjøpesentre vil også tape markedsandeler ved å ikke holde åpent på søndager.

Økonomiske konsekvenser for næringslivet

Departementets vurdering av de økonomiske konsekvensene for næringen er ikke tilstrekkelig. Det er ikke gjort noen beregninger i høringsnotatet og utredningen gir egentlig flere spørsmål enn svar.

Departementet skriver selv at det er liten grunn til å anta at detaljomsetningen i Norge blir betydelig større enn den er i dag ettersom handelen totalt per uke ikke vil øke noe særlig, men fordele seg over flere dager. Videre skriver departementet at det heller ikke er grunn til å anta at prisene vil øke ettersom konkurransen tilspisser seg. Det refereres også til et arbeidsnotat fra OECD som konkluderer med at det ikke er noe grunnlag for å si at deregulering fører til økte priser for forbrukeren. De som sitter igjen med de økte kostnadene det medfører å ha søndagsåpent er derfor butikkene. De vil få økte lønnskostnader og de som er tilknyttet kjøpesentre vil få høyere husleie i tillegg.

For de minste butikkene med lavere omsetting og som ikke er tilknyttet større kjeder vil konsekvensene bli enda mer dramatiske. Det kommer riktignok frem i høringsnotatet når det refereres til Handelens samarbeidsutvalg (HSU), som sier at søndagsåpne butikker kan føre til en omstrukturering i bransjen og avskalling av de minst lønnsomme bedriftene. Videre sier HSU at vi kan vente oss større og færre vareutsalg og at mer av handelen vil flytte inn i kjøpesentre. Bedriftsforbundet mener at det er en uheldig utvikling og det vil få økonomiske konsekvenser for mange av våre mindre medlemsbedrifter innen varehandel.

Avgjørende beslutningsmyndighet til kommunen

I høringsnotatet bes høringsinstansene å komme med synspunkt på å legge beslutningsmyndigheten om søndagsåpne butikker til den enkelte kommune. Bedriftsforbundet er svært skeptisk til en slik ordning fordi resultatet kan medføre en handelslekkasje til kommuner som velger å ha søndagsåpent. Forslaget er uheldig for næringslivet som taper markedsandeler og befolkningen i kommunen som må reise lenger eller opplever mindre tilgang på varer. Gitt at nabokommunen har søndagsåpent vil kommunen tape skatteinntekter fra næringslivet og arbeidsplasser kan gå tapt. Det kan få utslag for kommunens innbyggere ved at velferdstjenestene blir dårligere.

Med vennlig hilsen

Bedriftsforbundet
Adm. dir. Lars – Erik Sletner

Dette dokumentet er signert elektronisk og inneholder derfor ingen signatur